

Geachte heer Rutte, mevrouw Ollongren, mevrouw Bijleveld en heer Grapperhaus,

Nederland stuurde de Wiv na het referendum met goede raad terug naar de tekentafel. U had dit moment kunnen aangrijpen om te laten zien dat u de dialoog wél kunt aangaan; niet alleen voor uw eigen geloofwaardigheid, maar ook voor die van onze representatieve democratie. Dit was uw kans om samen met kritische tegenstanders, zoals de Piratenpartij, Bits of Freedom en Amnesty International, de Wiv echt te verbeteren. Deze kans heeft u echter niet gegrepen. De aanpassingen aan de Wiv zijn vooral cosmetisch, en zetten geen zoden aan de dijk.

De Wiv 2017 vormt nog steeds een bedreiging voor de mensenrechten.

- Een minister mag het advies van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD), die de controle achteraf verzorgt, nog steeds negeren.
- Uitwisseling van ongeëvalueerde gegevens met buitenlandse diensten blijft mogelijk. Dit was van alle tegenstanders een van de grootste kritiek punten op de Wiv. De veiligheid van Nederlandse burgers in het buitenland staat op het spel. Ben jij nog veilig wanneer je op vakantie gaat naar een land waar je seksuele geaardheid strafbaar is? Ook je politieke voorkeur of religie kan een gevaar voor je zijn in het buitenland. Op het gebruik van deze gegevens door het buitenland kunnen onze inlichtingendiensten geen toezicht houden.
- In de nieuwe Wiv zijn geen aanpassingen gedaan die het gebruik van gegevens door corrupte ambtenaren tegengaan. Wanneer persoonlijke gegevens voor het grijpen liggen, is corruptie kinderspel.
- Bescherming van onze klokkenluiders, priesters, artsen, journalisten en anti-corruptieonderzoekers is met deze veranderingen nog steeds niet geregeld. Dit kan er voor zorgen dat deze mensen hun werk niet meer goed kunnen doen. Wanneer journalisten hun bronnen niet kunnen beschermen, betekent dit het einde van de vrije journalistiek. Bronbescherming van journalisten was inderdaad al afgeschermd: via artikel 28, 29 en 30 wordt er expliciet gesproken over het beschermen van bronnen van journalisten. Om hierop te mogen onderzoeken is ook toestemming nodig van de rechtbank in Den Haag. Het is echter niet duidelijk wie wel of niet als journalist gezien wordt. Is dat iedereen met een perskaart? Een student journalistiek? Iedereen in dienst van traditionele media? Ook kunnen gegevens van journalisten nog steeds meegesleept worden, mochten deze toevallig in een sleepnet terecht gekomen zijn door een onderzoeksopdrachtgerichte interceptie in de omgeving. Op basis van metadata is het snel duidelijk wie met wie praat. Zo is het ook snel duidelijk wie bijvoorbeeld als klokkenluider een maatschappelijke kwestie kenbaar wil maken. Daarnaast bestaat er ook hier de mogelijkheid dat gegevens 'witgewassen' worden via een buitenlandse inlichtingendienst. Aan deze artikelen is niks veranderd, en daarom blijft het onvoldoende.
- De maximale bewaartermijn van ongefilterde data (die ook gedeeld mag worden met buitenlandse diensten) is nog steeds drie jaar. Daarnaast ontbreekt nog steeds een goede motivatie voor de keuze van deze termijn.
- Een minister mag het advies van Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD), die de controle achteraf verzorgt, nog steeds negeren.

- Beveiligingslekken (0-days) hoeven nog steeds niet gemeld te worden. De geheime dienst kan met de Wiv gebruik gaan maken van beveiligingslekken om computersystemen te hacken. Doordat ze deze lekken niet hoeven te melden, kunnen criminelen dezelfde lekken gebruiken.
- De geheime DNA-databank van de AIVD vindt doorgang, ondanks de geanticiperde beperking van de rechtsbescherming van de eigenaren van het DNA (NRC, 2018.).

Het referendum sprak zich tegen de sleepwet uit. De wijzigingen die door u zijn doorgevoerd, zijn op zijn best cosmetisch. Met een rookgordijn van moeilijke woorden en aanpassingen probeert u de Nederlandse bevolking op het verkeerde been te zetten. Het lijkt net alsof er iets is veranderd, terwijl dit niet het geval is. De begeleidende tekst op de website van deze internetconsultatie zegt het zelf eigenlijk ook al: "Het wetsvoorstel heeft geen effecten voor de doelgroepen." We leven in een democratie en het volk heeft gesproken. Met dit voorstel laat u zien geen echte verbeteringen aan de Wiv te willen maken, ondanks een duidelijke uitslag van het referendum. Het huidige voorstel Wiv 2017 is in ieder geval zwaar onder de maat. Wanneer u met zijn allen niet in staat bent om de wet voldoende aan te passen, moet deze in zijn geheel geschrapt worden. De mogelijke winsten op het gebied van veiligheid wegen niet op tegen de verdere afbreuk van onze mensenrechten.

Hoogachtend,

Namens de Piratenpartij Nederland,

Jasmijn Boeken

Bronnen

NRC. (2018). *Sleepwet zet 25 jaar DNA-strafwetgeving bij oud vuil*. Geraadpleegd op 18 augustus 2018, van <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/03/20/sleepwet-zet-25-jaar-dna-strafwetgeving-bij-oud-vuil-twee-regels-a1596375>.